

וירא בלק בן צפור כו' (כ"ב, ב'). ומתחילה נקדים לפרש פסוק (ישעיה כ"ו, ב') פתחו שערים ויבא גוי צדיק שומר אמונים, דאיתא בגמרא (עי' שיהש"ר ה', ב') פתחו לי פתח כסדקו של מחט ואני אפתח לכם כפתחו של אולם: וזהו פתחו שערים, פירוש פתחו שערי התשובה ובזה תגרמו ויבא גוי צדיק, פירוש שיהא תפלת הצדיק עולה עד למקום שורשה, כי לפעמים היא מעוכבת מלעלות מחמת הרשעים לכן תשובו* שומר אמונים, זה קאי על השם יתברך השומר וממתין מתי תבא תפלת הצדיק לפניו ושומר את התפלה לומר עליו אמן פירוש להסכים עמו בדבר שאלותיו להנתן לו* וזהו גם כן וירא בלק כו' אשר עשה ישראל לאמורי, והבין שבודאי מחמת גודל צדקת ישראל נצחו לסיחון ועוג לכך ויגר מואב מפני העם, פירוש מפשוטי העם אשר אינם כי אם במדריגת יראה היו מואב מתייראין מהם, כי האדם לפי מדרגתו שעובד כך ממשיך עליו ואותן שעבדו מיראה המשיכו על עצמם יראה מלמעלה והיו אימתם מוטלת על שונאיהם ולכך ויגר מואב מפני העם* ויקוצו מפני בני ישראל, פירוש אותם המרומזין בחינת ישראל והם הצדיקים גדולים העובדים מאהבה המשיכו על עצמם אהבה גדולה ולכן קצו מואב בחייהם, כי זה בלתי אפשרי לרשע לקבל אהבה בלבו לכן קצו בחייהם על ידי האהבה שלא יוכלו לקבל*: ספר נועם אלימלך

הנה רבותינו ז"ל אמרו (ספרי ברכה, י"ד; במדב"ר י"ד, כ') לא קם בישראל כמשה (דברים ל"ד, י'), בישראל לא קם אבל באומות העולם קם ומנו בלעם. כוונת רבותינו ז"ל, לא שהיה בלעם במדריגת משה, אפס כוונתם שהיה במדריגה זה לעומת זה, משה בקדושה ובלעם בקליפה (עי' זוה"ק ח"ב כ"א, ב'; שער הפסוקים פ' שמות ד"ה וסוד הענין). וידוע מאמר רבותינו ז"ל (ספרי מטות, א') משה נתנבא ב'זה', שהוא מדריגה שלא בא לעולם הזה, ושם יכולין להפך הכל לטובה, ומהאי טעמא משה היה גודר גדר לעמוד בפרץ (עי' מגילה י"ג, א'; רו"ר פתיחה, ה'), דביטל כל גזירות רעות, דמדריגתו היה במדריגה גבוה ששם יכולין לבטל כל הדינין, ולהפך בדיבור מרעה לטובה, ומהאי טעמא פעל משה בדיבור, ולהיפך בלעם ניבא במדריגות 'זה' של הקליפה, ומהאי טעמא גם בלעם פעל בדיבורו בקללתו. אפס משה שהיה בקדושה פעל בדיבורו הכל לטובה, ובלעם שהיה בקליפה פעל בדיבורו הכל קללה וארור. ספר קדושת לוי

לכה ארה לי יעקב (כ"ג, ז'). הכלל, אצל כל אומה צריכה להיות איזה מדה טובה וזה הוא עיקר חיותם, אבל ישראל יש להם כל המדות טובות. וכאן זה הרשע שרצה להרע לישראל, ובישראל יש להם כל המדות טובות, ורצה זה הרשע לברר אצלו זה המידה טובה שיש באומתו מישראל, ועל ידי זה יהיה יכולת בידו להרע לישראל. וזהו שאמר לכה 'ארה', 'ארה' לשון בירור כמאמר חכמינו ז"ל (שבת ע"ג, ב'; ב"ב פ"ב, ב') 'אורה' בתאנים, שרצה לברר אצלו המדה שיש לו ממדות טובות של ישראל. וזהו 'לכה ארה לי יעקב', לברר מה שיש אצלי ממדת יעקב, ועל ידי זה 'ולכה זועמה כו': ספר קדושת לוי

כי מראש צורים אראנו (כ"ג, ט'). פירוש, אני רואה אותם 'מראש צורים', דהיינו שכלול עולם, 'ומגבעות אשורנו' שבריאת עולם צורים וגבעות כפירוש רש"י נתהוו ונבראו עבור ישראל, כמאמר רבותינו ז"ל (ויק"ר ל"ו, ד'; רש"י

פרשת פינחס - בארץ ישראל

אלה תעשו לה' במועדיכם וכו'. הה"ק החי' הרי"מ זצ"ל אמר שהה"ק מפרשיסחא ז"ע הי' שמח בפרשה זו שיש בו כל המוספין מכל הקרבנות מכל המועדים, והי' שואל טעם מפני מה נכתבו באמת כל הקרבנות בפ' פינחס, והי' אומר טעם לזה שעם העבודה והקרבה שהקריבו נדב ואביהו א"ע להקב"ה להתחנך הבית לריח ברית קרבנות ישראל לדורי דורות, שהעבודה שהקריבו א"ע נדב ואביהו הי' למעלה עד אין סוף שתקנו את הכל, כמו שאיתא בכתבי האר"י ז"ל וסיבת מיתתן הי' ע"י השתוקקת רב בהתלהבות גדולה להבורא ב"ה, עד שמחמת דביקתן באור בהיר וזך נפסדו נשמותיהן מגופן כמו שנאמר ותצא אש מלפני ד', וכמו שנאמר בקרבתם לפני ד' וימיתו, רק החטא שלהם הי' אשר לא צוה אותם לעבודה גדולה וזה הוא אשר הורו הלכה בפני רבן, וזה זרה אשר לא צוה, ומחמת שלא צוה ד' נחשב לאש זרה, ופנחס כאשר קנא על ברית דקדושה על האש זרה ועשה ג"כ אשר לא צוה להורה הלכה בפני רבן דהיתר ועשה ג"כ במסה"נ ובהתלהבות הגדולה עד אשר פרחה נשמתו מיני' וזהו דאיתא בזוה"ק דרוח נדב ואביהו איתעביד בו היינו שתיקן בזה עבודה מנדב ואביהו ונתקן בזה החינוך מבית המקדש ונתבשמו הקרבנות לריח בריח קרבנות ישראל לדורי דורות לכן נכתבו כל הקרבנות מכל המועדים בפ' פנחס: ספר שיח שרפי קודש

יש לייגע עצמו בימים הללו לפטור שנאת חנם. וזה מה שעינו רעה באחרים ואפילו זה שאין לו עין טובה על כל אחד זה הוא שנאת חנם וזה היא המחריב את הבית וכל שלא נבנה בימיו כאילו חרב וטוב עין הוא יבורך ובזה יבנה הבית: החי' הרי"מ זי"ע: שיח שרפי קודש

על התורה ועל העבודה

ריש בראשית) 'בראשית' בשביל ישראל שנקראו ראשית. זהו שמסיים 'ובגויים לא יתחשב', דלא חשב השם יתברך בשעת הבריאה על הגויים לברוא בשבילם, רק עבור ישראל, ואם כן האיך אפשר לקלל עם כזה שהכל נברא בשבילם: ספר קדושת לוי

וירא את ישראל שוכן לשבטיו וגו'. ופירש רש"י ראה שאין פתחיהן מכוונין זה כנגד זה וכו', שמעתי בשם הבעש"ט ראה שאין פתחיהן מכוונין זה נגד זה אמר ראוי שתשרה עליהן שכינה (בבא בתרא ס' א'), רצה לומר כי שני לומדים שמפלפלים זה עם זה, ולפעמים אינם מודים על האמת, רק הם מכוונים לסתור דברי חבירו, אף שיודע בעצמו שצדקו דברי חבירו, אף על פי כן כוונתו בפלפולו לקנטור רחמנא ליצלן, אבל עיקר הכוונה בפלפול הוא להודות אל האמת, ויקוים בהם מה שאמרו חז"ל (אבות ג', ו') שנים שיושבים ויש ביניהם דברי תורה שכינה שרויה ביניהם, והנה הפה נקרא פתח, שמשם הדיבור יוצא, וזהו שאמרו שאין פתחיהן מכוונין זה נגד זה, רצה לומר שאין כוונתם בפלפולם להתנגד ולקנטר זה כנגד זה, רק כוונתם להודות על האמת, אמר ראוי שתשרה שכינה עליהם, ודברי פי חכם חן: (דודאים בשדה בסופו, ליקוטי אמרים דף כ"ט ע"ד) ספר בעל שם טוב עה"ת

נאום הגבר שתום העין (כד, ג). כי יש עין טובה שרוצה להשפיע טובות על ישראל, ו'זה לעומת זה עשה האלהים' (קהלת ז, יד), שיש גם כן עין רעה מצד הקליפה. ובלעם בכאן לא היה יכול לפעול בעינו הרעה שינק מהקליפה (עי'

מה טובו אוהליך כו' (כ"ד, ה'): איתא בגמרא (סנהדרין ק"ה ב') שכל הברכות שנאמרו על ידי בלעם נתבטלו חוץ מן הפסוק הזה מה טובו* והטעם לזה נראה בהקדים לפרש פסוק (דברים כ"ג, ו') ולא אבה כו' לשמוע כו' ויהפוך כו', יש לדקדק דמעיקרא אמר ולא אבה לשמוע, משמע שלא רצה לשמוע אליו כלל, והדר כתיב ויהפוך כו' משמע ששמע אלא שהפכה לברכה: ונראה שהפירוש כך, דאיתא בגמרא מתוך ברכתו של אותו רשע אתה יודע מה היה בלבו לקללם אלא שהפך השם יתברך לברכה: וכך פירוש הפסוק ולא אבה: רצה לומר שהקב"ה לא רצה לשמוע קללתו ולברכם בברכה שהיא היפך הקללה שחישב בלעם* אלא ברכם בברכה שאינו היפך הקללה: וכוונת השם יתברך ברוך הוא היה בזה כדי שלא יסבור בלעם שהקב"ה אינו חפץ לברך את ישראל אך לבטל מהם הקללה שלא תחול ולכך ברכם בהיפך הקללה* ולכן ברכם ברוך הוא בברכה אחרת למען ידע שכוונתו אינה כי אם לברך את ישראל ממש תמיד* וזהו ולא אבה כו' ויהפוך, שהפך מחשבתו שרצה לקללם והשם יתברך ברוך הוא ברוב רחמיו לא די שביטל קללתו אף ברכם ברכה אחרת* וזהו פירוש הפסוק וירא בלעם כי טוב בעיני ה' לברך כו'* פירוש גם כן כדלעיל, דהיינו שבלעם הבין שהקב"ה אין כוונתו רק לברך את ישראל ולא לבטל קללתו לבד שאם לא כן היה לברכם בברכה שהיא היפך הקללה, ולכך עלה בלבו של בלעם גם כן לברך את ישראל וחישב מחשבה טובה עליהם ונתן השם יתברך בפיו ברכת מה טובו* ולכך נתקיימה כי לא היה בה שום מחשבת קללה מה שאין כן בשאר הברכות* וזהו פירוש הגמרא מברכתו שלא אותו רשע כו', והיינו ברכת מה טובו והיא נקראת ברכתו, כי לא חישב בה קללה, מה שאין כן שאר הברכות שהיה בהם תערובות קללה וזה היה עיקר מחשבתו של אותו רשע בהם* ולכך נתקיימה זו דווקא: ופירוש איך היה בלבו, קאי על שאר הברכות והבן כי מתוק לחיך*: ספר נועם אלימלך

זוה"ק ח"א ס"ח, ב'; ח"ג ס"ג, ב'; שם רי"א, ב'), שהשם יתברך לא הניחו, נמצא לא היה לו יניקה מעין רעה, וגם מעין טובה לא היה לו יניקה דהיינו מהקדושה, כי מה שברך את ישראל היה בעל כרחו שלא מרצונו ודעתו, רק השם יתברך כפה אותו, וכיון שלא היה מדעתו משום הכי לא היה לו יניקה מסטרא דעין טובה. לכן אמר 'שתום העין', שנעשה אז סומא, כי לא היה לו אז יניקה לא מצד הקדושה עין טובה, ולא מצד הקליפה עין רעה כנ"ל. לכן נעשה סומא בעיניו (עי' רש"י כאן). זהו שאמר (להלן כ"ד, ד') 'נופל וגלוי עינים', פירוש גלוי עינים שלו שרואה - הוא מצד 'נופל', דהיינו עין רעה שלו שהוא מצד הקליפה שנקרא 'נופל' כנודע, כמאמר רבותינו ז"ל בסימנין של עין רעה כו', לכן עתה שלא היה לו אפשר לינק מהקליפה עין רעה, שהשם יתברך לא הניחו, נעשה סומא כנ"ל: ספר קדושת לוי

במשנה מי שיש בו ג' דברים הללו מתלמידיו של אאע"ה. פי' שהאבות הקדושים פעלו כל אלה המדות לדורות וכל מה שמתקן האדם עצמו ידע שהוא בכחם. רק כמ"ש הבוחר בדרכיהם ועי"ז עושה כמעשיהם. לכן כל מי שיש בו אלה המדות הוא מתלמידיו של אאע"ה שכשאמר אנכי עפר ואפר ביטל עצמו וכל זרעו אחריו להשי"ת. וכן זה לעומת זה. הרשע בלעם חפר דרך שקר לדורות להראות דרך הכנעת שוא כמ"ש במ"א מזה בשם מו"ז ז"ל כי באותו הכנעה עצמו שאמר אם יתן לי בלק כו' הי' רק להתגאות עצמו: שפת אמת שנת תר"מ

לקבל שיעור באידיש {בערך 25 מינוט},
או דברי תורה, גליון "באר היטב" בענגליש, נא להודיענו
לימוד אור החיים הק' בחבורה ליל ששי 8:30 pm

לזעי"צ האור החיים הק' זיעוכי"א

לע"נ אאזמו"ר הגה"צ ר' יונה בהרה"ח ר' חיים יחיאל זצ"ל גאנצווייג
אבד"ק תפארת צבי {ע"ש זקנו ר' הירש הגדול משידלוב – תלמיד החוזה הק' מלובלין זי"ע} - לאס אנדזשעלעס - נכד שלשלת אדמור"י שידלוב והמגיד מסטאשוב
ומגזע הרמ"ל מסאסוב ולמעלה בקודש זכיעוכי"א

יוצא לאור ע"י מכון בית צדיקים - שידלוב סטאשוב
A project of Cong. Tiferes Zvi - Mailing address:
714 Park Ave Lakewood NJ 08701-2025;
ברשות ובהדרכת גדולי התורה chizuk620@gmail.com
לקבל הגליון, בלה"ק ובענגליש, או שיעור באידיש,
וכן להקדיש גליון לזכות, לרפו"ש, לע"נ או לזכות את הרבים
- אחב"י ביותר מד' אלף מקומות בעולם קע"ה כ"י להתקשר להנ"ל, ידידכם נפתלי הירצל גאנצווייג
Contact us to dedicate etc. received by thousands globally